

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia
Ministra Edukacji i Nauki z dnia 16 grudnia 2020 r. (Dz.U. poz. 2315)

Ogólnopolski Próbny Egzamin Ósmoklasisty z OPERONEM

Język polski 2021/2022

Model zawiera przewidywane odpowiedzi. Odpowiedzi ucznia mogą przybierać różną formę językową, ale ich sens musi być synonimiczny wobec modelu.

Zadanie 1.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich I...I.	I.1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 15) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji. I.2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte). Lektury obowiązkowe: 7) Henryk Sienkiewicz, I...I <i>Latarnik</i> .

1 pkt – udzielenie poprawnej odpowiedzi

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Poprawna odpowiedź

FP

Zadanie 2.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich I...I.	I.1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 18) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi I...I. I.2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje I...I; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte). Lektury obowiązkowe: 7) Henryk Sienkiewicz, I...I <i>Latarnik</i> .

1 pkt – udzielenie poprawnej odpowiedzi

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Poprawna odpowiedź

B

Zadanie 3.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...].	I.1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 7) charakteryzuje i ocenia bohaterów. I.2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte). Lektury obowiązkowe: 7) Henryk Sienkiewicz, [...] <i>Latarnik</i> .

1 pkt – udzielenie poprawnej odpowiedzi

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Poprawna odpowiedź

C

Zadanie 4.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].	I.1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 11) rozpoznaje w tekście literackim: [...] epitet [...] i określa ich funkcje.

2 pkt – podanie poprawnych dwóch nazw środków stylistycznych i określenie ich funkcji

1 pkt – podanie poprawnej jednej nazwy środka stylistycznego i określenie jego funkcji

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Poprawna odpowiedź

- *ziemia śliczna* – epitet; podkreśla urok, piękno ojczyzny, zauroczenie bohatera pięknem ojczystej ziemi
- *jedyna, jedyna* – powtórzenie; podkreśla miłość / przywiązanie bohatera do ojczyzny / związek emocjonalny bohatera z krajem / przekonanie Skawińskiego o wyjątkowości i niepowtarzalności jego ojczyzny

Zadanie 5.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].	I.2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].

1 pkt – udzielenie poprawnej odpowiedzi

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Poprawna odpowiedź

D

Zadanie 6.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...].	I.1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 4) omawia akcję, wyodrębnia wątki i wydarzenia. I.2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 9) porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie. 1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń: 6) przekształca zdania [...] w równoważniki zdań Lektury obowiązkowe: 7) Henryk Sienkiewicz, <i>Latarnik</i> .

2 pkt – podanie w trzech punktach, zgodnych z treścią lektury, dalszych losów bohatera oraz zachowanie formy równoważników zdań

1 pkt – podanie w trzech punktach, zgodnych z treścią lektury, dalszych losów bohatera, ale niezapisanie ich w formie równoważników zdań

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Przykładowa odpowiedź

1. Przebudzenie Skawińskiego przez strażnika portowego.
2. Utrata posady latarnika przez bohatera z powodu zaniedbania obowiązków.
3. Udanie się bohatera na dalszą tułaczkę / w podróż / w nieznaną.

Zadanie 7.1.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].	I.2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).

1 pkt – udzielenie poprawnej odpowiedzi

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Poprawna odpowiedź

C

Zadanie 7.2.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 5. Kształcenie postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej. 6. Poznawanie wybranych dzieł wielkich pisarzy polskich w kontekście podstawowych informacji o epokach, w których tworzyli. III. Tworzenie wypowiedzi. 2. [...] wyrażanie intencji własnych, rozpoznawanie języka jako działania [...]. 4. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...].	I.1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 15) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji; 9) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi [...]; 11) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. [...] historyczny, historycznoliteracki, [...] filozoficzny, społeczny. III.1. Elementy retoryki. Uczeń: 2) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; 4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia [...] argumentów [...]. Lektury obowiązkowe: 7) Henryk Sienkiewicz, <i>Latarnik</i> .

1 pkt – sformułowanie stanowiska oraz jego uzasadnienie

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Przykładowa odpowiedź

Stanowisko

Uważam, że utwór Adama Mickiewicza stał się przyczyną klęski Skawińskiego.

Uzasadnienie stanowiska

Skawiński po czterdziestu latach tułaczki po świecie spełnił swoje największe pragnienie, bo dzięki posiadaniu latarnika mógł osiąść na stałe, znalazł swoje miejsce, gdzie mógł odpocząć i żyć w spokoju. Książka Adama Mickiewicza zburzyła ten spokój, obudziła w bohaterze bolesne wspomnienia o ojczyźnie i doprowadziła go do stanu odrętwienia, w wyniku czego Skawiński zapomniał o włączeniu latarni. Ponieważ z tego powodu statek rozbił się na mieliźnie, Skawiński stracił pracę i znowu był zmuszony wyruszyć na tułaczkę; książka zakłóciła i odebrała mu spokój.

LUB

Stanowisko

Uważam, że utwór Adama Mickiewicza stał się przyczyną zwycięstwa Skawińskiego.

Uzasadnienie stanowiska

Czterdziestoletnia tułaczka Skawińskiego po świecie oraz zdobycie spokojnej posady latarnika spowodowały, że bohater przestał myśleć o swojej ojczyźnie, wyciszył tęsknotę; wręcz ogarnął go marazm, bezrefleksyjnie wykonywał codzienne czynności, nie odczuwał żadnych potrzeb, nie miał marzeń, pragnień. Książka Mickiewicza obudziła w bohaterze patriotyzm, przywołała wspomnienia z przeszłości, nadała sens dalszemu życiu bohatera, mimo że stracił upragnioną posadę, stała się namiastką ojczyzny, która miała towarzyszyć bohaterowi w dalszym życiu, wlała nadzieję w serce Polaka – emigranta.

LUB

Stanowisko

Uważam, że utwór Adama Mickiewicza był przyczyną i klęski, i zwycięstwa Skawińskiego.

Uzasadnienie stanowiska

Uzasadnienie musi zawierać wyjaśnienie dotyczące zarówno klęski, jak i zwycięstwa bohatera.

Zadanie 8.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...] oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii.	I.1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 2) rozróżnia gatunki epiki [...] i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich. Lektury obowiązkowe: 7) Henryk Sienkiewicz, <i>Latarnik</i> .

1 pkt – udzielenie poprawnej odpowiedzi

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Poprawna odpowiedź

AD

Zadanie 9.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].	I.2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 2) porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie. Lektury obowiązkowe: 7) Henryk Sienkiewicz, <i>Latarnik</i> .

2 pkt – podanie dwóch elementów graficznych i poprawne wyjaśnienie ich związku z treścią

1 pkt – podanie jednego elementu graficznego i poprawne wyjaśnienie jego związku z treścią

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Przykładowe odpowiedzi:

Element 1.

latarnia

Związek z treścią utworu

Była miejscem pracy głównego bohatera, który znalazł w niej miejsce spokoju i wytchnienia po latach tułaczki.

Element 2.

książka

Związek z treścią utworu

Książka w języku polskim napisana przez Adama Mickiewicza rozbudziła w Skawińskim uczucia patriotyzmu, zmieniła losy bohatera.

LUB

Starszy człowiek (siedzący z książką) – bohater utworu był starszym, siedemdziesięcioletnim człowiekiem; czyta książkę, którą otrzymał od polskiego Towarzystwa w Nowym Jorku.

LUB

Okręt na morzu – zaczytany w polskiej książce bohater zapomniał zapalić latarnię, co doprowadziło do rozbicia się okrętu na mieliźnie.

LUB

Blask, światło latarni – efekt codziennej pracy latarnika, głównego bohatera, który zapalał latarnię, by oświetlała drogę statkom.

Zadanie 10.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] tekstów kultury. 3. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym.	I.1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 15) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) określa temat i główną myśl tekstu; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio.

2 pkt – poprawne określenie tematu i tego, co powiedziano o nim w tekście, zachowanie właściwego poziomu uogólnienia

1 pkt – poprawne określenie tematu i tego, co powiedziano o nim w tekście, zaburzenie właściwego poziomu uogólnienia

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Przykładowa odpowiedź

Tekst Joanny Olekszyk dotyczy istoty wspomnień oraz ich funkcji i znaczenia w życiu człowieka. Autorka wyjaśnia, dlaczego pamiętamy niektóre rzeczy z przeszłości, oraz dowodzi, że wspomnienia kształtują naszą osobowość.

Na koniec stwierdza, że warto pamiętać to, co wydaje nam się ważne i ciekawe.

Zadanie 11.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.	I.2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) określa temat i główną myśl tekstu; 4) odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od informacji drugorzędnych; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio; 9) porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie.

1 pkt – udzielenie poprawnej odpowiedzi

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Poprawna odpowiedź

PF

Zadanie 12.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury. III. Tworzenie wypowiedzi. 2. Rozpoznawanie intencji rozmówcy oraz wyrażanie intencji własnych [...].	I.1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 15) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji. I.2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte); 8) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi. III.2. Mówienie i pisanie. Uczeń: 3) wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym [...] parafrazuje.

1 pkt – udzielenie poprawnej odpowiedzi

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Przykładowa odpowiedź

Wydarzenia z przeszłości, to, co miało miejsce, co nas spotkało, pozostawia ślad, wpływa na dalsze życie, na trwałe wpisuje się w naszą pamięć, stanowi element nas samych.

Zadanie 13.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.	I.2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio; 9) porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie.

1 pkt – udzielenie poprawnej odpowiedzi

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Poprawna odpowiedź

A

Zadanie 14.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...].	II.2. Zróżnicowanie języka. Uczeń: 1) dostrzega zróżnicowanie słownictwa [...].

1 pkt – udzielenie poprawnej odpowiedzi

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Poprawna odpowiedź

D

Zadanie 15.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Kształcenie językowe. 3. Poznanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi.	II.1. Gramatyka języka polskiego. 7) rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu I...I.

1 pkt – udzielenie poprawnej odpowiedzi

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Poprawna odpowiedź

PF

Zadanie 16.1.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich I...I. 4. Rozwijanie zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka I...I.	I.1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 8) konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami; 15) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji; 18) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi I...I.

1 pkt – podanie dwóch poprawnych określeń dotyczących dziecka i domu rodzinnego, zgodnych z treścią utworu

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Przykładowa odpowiedź

dziecko – roześmiane (radosne, pogodne, energiczne, beztroskie itp.)

dom rodzinny – szczęśliwy (pełen życia, gwarny, wesoly, przepełniony miłością itp.)

Zadanie 16.2.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...]. 3. Poznawanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi.	II.2. Zróżnicowanie języka. Uczeń: 1) dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu np. [...] archaizmy [...].

1 pkt – udzielenie poprawnej odpowiedzi

0 pkt – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

Poprawna odpowiedź

B

Zadanie 17.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Kształcenie językowe. 5. Kształcenie umiejętności poprawnego [...] pisania zgodnego z zasadami [...] pisowni polskiej. III. Tworzenie wypowiedzi. 1. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi pisemnych.	II.3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń: 1) rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach; 2) rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich. 4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń: 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni; 7) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...]. III.1. Elementy retoryki. Uczeń: 1) funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę; 4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia [...] argumentów [...]. 2. Mówienie i pisanie. Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] zaproszenie [...].

Treść i forma:

2 pkt – treść zgodna z poleceniem, podanie dwóch argumentów uwzględniających zachętę do udziału w wydarzeniu; uwzględnionych pięć elementów dotyczących formy: kto ogłasza? dla kogo? o czym? kiedy się odbywa? gdzie się odbywa?

1 pkt – treść zgodna z poleceniem, podanie dwóch argumentów uwzględniających zachętę do udziału w wydarzeniu; uwzględnione cztery elementy dotyczące formy: kto ogłasza? ORAZ/ALBO dla kogo? ORAZ/ALBO o czym? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa?

0 pkt – treść niezgodna z poleceniem ALBO treść zgodna z poleceniem, ale uwzględnione tylko trzy elementy dotyczące formy: kto ogłasza? ORAZ/ALBO dla kogo? ORAZ/ALBO o czym? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa?

LUB

treść zgodna z poleceniem, podanie jednego argumentu uwzględniającego zachętę do udziału w wydarzeniu; uwzględnionych pięć elementów dotyczących formy: kto ogłasza? dla kogo? o czym? kiedy się odbywa? gdzie się odbywa?

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna

1 pkt – łącznie nie więcej niż dwa błędy (jęz., ort., int.)

0 pkt – łącznie trzy lub więcej błędów (jęz., ort., int.)

UCZNIOWIE ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna

1 pkt – łącznie nie więcej niż trzy błędy (jęz., ort., int.)

0 pkt – łącznie cztery lub więcej błędów (jęz., ort., int.)

Przykładowa odpowiedź

Serdecznie zapraszamy uczniów klasy VIII b na warsztaty z cyklu *Jak ćwiczyć pamięć?*, które odbędą się 20 marca 2022 r. o godzinie 13.00 w auli Szkoły Podstawowej nr X w Gdyni. Na wszystkich uczestników czekają niespodzianki – wśród nich notesy z długopisami oraz słodki poczęstunek. Zachęcamy do udziału w warsztatach.

Samorząd Uczniowski

Zadanie 18.

Temat 1.

Napisz opowiadanie o twoim spotkaniu z bohaterem wybranej lektury obowiązkowej. Opowiedz o wspólnie przeżytych chwilach, które na zawsze pozostaną w twojej pamięci. Wykaż się dobrą znajomością wybranej lektury.

Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 wyrazów.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich oraz innych tekstów kultury. 3. Kształcenie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym. II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe. 4. Kształcenie umiejętności poprawnego mówienia oraz pisanie zgodnego z zasadami I...I pisowni polskiej. III. Tworzenie wypowiedzi. 1. Rozwijanie umiejętności wyrażania się w określonych formach wypowiedzi pisemnych.	I.1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 4) omawia akcję, wyodrębnia wątki i wydarzenia; 7) charakteryzuje I...I bohaterów; 8) konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami; 15) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji; 16) nazywa swoje reakcje czytelnicze (np. wrażenia, emocje); 18) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji. II.2. Zróżnicowanie języka. Uczeń: 2) I...I używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców. 4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń: 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym; 6) zna zasady pisania nazw własnych i nazw pospolitych; 7) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu, znaku wykrzyknika.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
3. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych i dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętność organizacji tekstu.	<p>III.1. Elementy retoryki. Uczeń:</p> <p>2) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi;</p> <p>3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych.</p> <p>2. Mówienie i pisanie. Uczeń:</p> <p>2) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze).</p>

¹ Zakres środków	² Poprawność środków				
	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn.: – zróżnicowana składnia – zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo za wypowiedź, w której uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, egzaminator przyzna 2 pkt w tym kryterium.

Ortografia	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator uwzględni liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.	<p>2 pkt – nie więcej niż 1 błąd ortograficzny</p> <p>1 pkt – 2–3 błędy ortograficzne</p> <p>0 pkt – 4 lub więcej błędów ortograficznych</p> <p>UCZNIOWIE ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ</p> <p>2 pkt – nie więcej niż 3 błędy ortograficzne</p> <p>1 pkt – 4–6 błędów ortograficznych</p> <p>0 pkt – 7 lub więcej błędów ortograficznych</p>
Interpunkcja	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator uwzględni liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.	<p>1 pkt – nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych</p> <p>0 pkt – 6 lub więcej błędów interpunkcyjnych</p> <p>UCZNIOWIE ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ</p> <p>1 pkt – nie więcej niż 7 błędów interpunkcyjnych</p> <p>0 pkt – 8 lub więcej błędów interpunkcyjnych</p>

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uznaje się:

- błędy w zapisie wyrazów z *u-ó*, *ż-rz*, *h-ch*
- łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania

Do **błędów graficznych** w pracach uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:

- dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów
- mylenie liter
  - o podobnym kształcie (*a-o, l-t, n-r, m-n, u-w, e-ę, a-ą, i-j, u-y*)
  - dużych i małych (z wyjątkiem początku zdania)
  - rzadziej używanych (*h-H, f-F, L-F*)
  - odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie (*b-p, d-t, w-f, g-k, dz-c, sz-s, i-y, ę-em-en, ą-om-on, ś-ż, ć-dź*)
  - różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej (*p-b, d-b*) lub poziomej (*m-w, n-u, b-p, d-g, p-g*)
- ominięcie drobnych elementów graficznych, w tym
  - oznaczania miękkości nad literami
  - kropkę (*dż, ż, i, j*)
  - „ogonków” przy literach *ą* lub *ę* i kreski (wężyka) przy literach *ó, t* lub *ł*
- błędy dotyczące podziału wyrazu
- utratę dźwięczności (*kóska* zamiast *kózka*, *proźba* zamiast *prośba*)
- błędy wynikające ze schematycznego stosowania zasad ortografii, np. *startóje*, bo *startować*.

Uwagi dodatkowe

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, egzaminator oceni ją na 0 pkt.
2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź egzaminator przyzna 0 pkt.
3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, egzaminator oceni ją na 0 pkt.
4. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas egzamin z języka polskiego, w przypadku takiego ucznia, zostanie unieważniony.
5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 pkt.
6. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
7. W ocenie poprawności językowej nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach uczniów, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzenia egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty* w danym roku szkolnym.
8. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Temat 2.

Czy są tacy bohaterowie literaccy, o których warto pamiętać? Napisz rozprawkę, w której przedstawisz swoje stanowisko. W argumentacji odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz innego utworu literackiego.

Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 wyrazów.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich oraz innych tekstów kultury. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii.	I.1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 4) omawia akcję, wyodrębnia wątki i wydarzenia; 7) charakteryzuje [...] bohaterów; 8) konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami; 15) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji; 16) nazywa swoje reakcje czytelnicze (np. wrażenia, emocje); 18) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji.

Wymagania egzaminacyjne	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>3. Kształcenie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym.</p> <p>6. Poznawanie wybranych dzieł wielkich pisarzy polskich [...].</p> <p>II. Kształcenie językowe.</p> <p>2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.</p> <p>4. Kształcenie umiejętności poprawnego mówienia oraz pisanie zgodnego z zasadami pisowni polskiej.</p> <p>III. Tworzenie wypowiedzi.</p> <p>1. Rozwijanie umiejętności wyrażania się w określonych formach wypowiedzi [...] pisemnych.</p> <p>3. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych i dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętność organizacji tekstu.</p> <p>4. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...].</p>	<p>II.2. Różnicowanie języka. Uczeń:</p> <p>2) [...] używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców.</p> <p>4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:</p> <p>1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym;</p> <p>6) zna zasady pisania nazw własnych i nazw pospolitych;</p> <p>7) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu, znaku wykrzyknika.</p> <p>III.1. Elementy retoryki. Uczeń:</p> <p>1) funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;</p> <p>2) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi;</p> <p>3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych);</p> <p>4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych;</p> <p>5) odróżnia przykład od argumentu;</p> <p>6) przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego;</p> <p>7) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.</p> <p>2. Mówienie i pisanie. Uczeń:</p> <p>1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka.</p>

¹ Zakres środków	² Poprawność środków				
	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn.: – różnicowana składnia – różnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo za wypowiedź, w której uczeń użył zadawalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, egzaminator przyzna 2 pkt w tym kryterium.

Ortografia	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator uwzględni liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.	2 pkt – nie więcej niż 1 błąd ortograficzny 1 pkt – 2–3 błędy ortograficzne 0 pkt – 4 lub więcej błędów ortograficznych UCZNIOWIE ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ 2 pkt – nie więcej niż 3 błędy ortograficzne 1 pkt – 4–6 błędów ortograficznych 0 pkt – 7 lub więcej błędów ortograficznych
Interpunkcja	
Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator uwzględni liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.	1 pkt – nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych 0 pkt – 6 lub więcej błędów interpunkcyjnych UCZNIOWIE ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ 1 pkt – nie więcej niż 7 błędów interpunkcyjnych 0 pkt – 8 lub więcej błędów interpunkcyjnych

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Za **błędy ortograficzne** w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uznaje się:

– błędy w zapisie wyrazów z *u-ó*, *ż-rz*, *h-ch*

– łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania

Do **błędów graficznych** w pracach uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:

– dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów

– mylenie liter

– o podobnym kształcie (*a-o*, *l-l-t*, *n-r*, *m-n*, *u-w*, *e-ę*, *a-ą*, *i-j*, *u-y*)

– dużych i małych (z wyjątkiem początku zdania)

– rzadziej używanych (*h-H*, *f-F*, *L-F*)

– odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie (*b-p*, *d-t*, *w-f*, *g-k*, *dz-c*, *sz-s*, *i-y*, *ę-em-en*, *ą-om-on*, *ś-ż*, *ć-dź*)

– różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej (*p-b*, *d-b*) lub poziomej (*m-w*, *n-u*, *b-p*, *d-g*, *p-g*)

– ominięcie drobnych elementów graficznych, w tym

– oznaczania miękkości nad literami

– kropek (*dż*, *ż*, *i*, *j*)

– „ogonków” przy literach *ą* lub *ę* i kreski (wężyka) przy literach *ó*, *t* lub *l*

– błędy dotyczące podziału wyrazu

– utratę dźwięczności (*kóska* zamiast *kózka*, *proźba* zamiast *prośba*)

– błędy wynikające ze schematycznego stosowania zasad ortografii, np. *startóje*, bo *startować*.

Uwagi dodatkowe

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, egzaminator oceni ją na 0 pkt.

2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź egzaminator przyzna 0 pkt.

3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, egzaminator oceni ją na 0 pkt.

4. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas egzamin z języka polskiego, w przypadku takiego ucznia, zostanie unieważniony.

5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 pkt.

6. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.

7. W ocenie poprawności językowej nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach uczniów, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzenia egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty w danym roku szkolnym*.

8. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Strefa nauki - serwis do nauki on-line

TWÓJ KOD DOSTĘPU

GRPTZ21HE1

- 1 Wejdź na takzdam.pl
- 2 Aktywuj kod w strefie nauki (ważny do 31.01.2022)
- 3 Ćwicz on-line i pobieraj arkusze egzaminacyjne

Egzamin ósmoklasisty **TAK, ZDAM!**

- Repetytorium • Niezbędnik z teorią

PAKIETY -15%

SPRAWDŹ

